

MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ PROGRAM

ZŠ OSLAVICKÁ 1800/20 VELKÉ MEZIŘÍČÍ

Zpracovala: Mgr. Věra Dvořáková – MP a VP

Počet žáků školy - 442

Pro vypracování MPP byly použity tyto závazné dokumenty:

Metodické doporučení k prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních, MŠMT č. j. 21291/2010-28

Vyhláška MŠMT č. 72/2005 Sb. o poskytování poradenských služeb ve školských zařízeních

Metodický pokyn ministra školství a mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení č. j. 21149/2016

Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek

Ve znění úpravy zákonem č. 59/2023 Sb., s účinností dnem 23.3.2023

(J.M.: Novela řeší problematiku **nikotinových sáčků**, platí pro ně stejná omezení jako pro elektronické cigarety – zákaz prodeje mimo specializované prodejny, na akcích pro osoby mladších 18 let, osobám mladších 18 let, ...)

DLOUHODOBÝ CÍL:

Vytváření bezpečného prostředí pro vzdělávání a výchovu dětí na naší škole. Upevňování příznivého klimatu školy s minimem kázeňských přestupků. Osvojovat si pozitivní chování a rozvíjet osobnost dítěte. Zapojení celého pedagogického sboru do systému prevence. Spolupráce s rodiči a ostatními institucemi.

DÍLČÍ CÍLE:

- **důraz na zdravý životní styl**
- **kvalitní komunikace mezi žáky, učiteli a rodiči**
- **snaha oddálit setkání žáků s negativními jevy**
- **postihování agresivních projevů chování**
- **monitorování vztahů dětí v třídních kolektivech**
- **naučit žáky nejen předcházet rizikovým situacím, ale také je umět řešit**
- **zajištění včasné intervence v případě týraného a zneužívaného dítěte, ohrožování jeho mravní výchovy**

MPP JE ZAMĚŘEN HLAVNĚ NA PREVENCI:

- **kouření a alkohol, elektronické cigarety, nikotinové sáčky**
- **drogové závislosti**
- **porušování zákonů**
- **zneužívání výpočetní techniky a mobilů k negativním účelům – kyberšikana**

- šikana
- vandalismus, agresivní chování
- záškoláctví
- sebepoškozování
- poruchy příjmu potravy
- rasismus a xenofobie
- nebezpečí HIV – bezpečný sex
- týrání a zneužívání dětí

REALIZACE MPP

Program je zaměřen na všechny věkové kategorie žáků, hlavně ale na žáky ve věku 10 až 15 let, jelikož se jedná o nejohroženější skupinu.

Práce s problémovými žáky:

Třídní učitelé věnují těmto žákům zvýšenou pozornost. Sledují jejich prospěch a chování. Informují rodiče. Problémy jsou řešeny s ředitelkou školy a výchovným poradcem. V případě závažnějších problémů s policií ČR, kurátorem nebo OSPODEM.

MPP je na naší škole realizován prostřednictvím pedagogického sboru a spolupracujeme s institucemi, které se zabývají prevencí rizikového chování a volnočasovými aktivitami dětí a mládeže. Jedná se o školní psycholožku, PPP Žďár nad Sázavou, SVP, DOZA, ZUŠ, sportovní oddíly, Policie ČR, Městská policie, kurátor, OSPOD, Jupiter club, městská knihovna.

PERSONÁLNÍ ZAJIŠTĚNÍ PREVENCE

Ředitelka školy Mgr. Eva Bednářová

- zodpovídá za realizaci minimálního preventivního programu
- jedná s rodiči a institucemi

Metodik prevence a výchovný poradce Mgr. V. Dvořáková

- sestavuje MPP
- spolupracuje s vedením školy, SVP, PPP, kurátorem
- mapuje výskyt patologických jevů
- provádí monitoring pomocí dotazníků ve třídách
- zajišťuje preventivní programy pro žáky
- poskytuje materiály a informace učitelům i žákům v dané oblasti
- pravidelně se účastní seminářů týkající se této problematiky

Třídní učitelé

- mapují vztahy v třídních kolektivech
- podporují bezpečnou a pozitivní atmosféru ve třídách
- jsou ve spojení s rodiči
- mají informace o osobnostních zvláštnostech dětí a jejich rodinném zázemí

REALIZACE VE VÝUCE

Vztah učitel – žák

Budování vzájemné důvěry mezi učitelem a žákem. Zájem o žáka, podněcování dialogu s ním. Učitel je při řešení problému otevřen komunikaci se žákem, rodiči, širší rodinou, výchovným poradcem.

Na 1. stupni je snahou učitelů rozvíjet komunikační dovednosti dětí, schopnost slušně vyjadřovat své názory, řešit problémy, uvědomit si, co je dobré a co ne. Dokázat odmítnout lákavé nabídky. Vědět, na koho se obrátit v případě problémů. Tato problematika je zařazována do prvouky, přírodovědy, vlastivědy, tělesné výchovy, pracovních činností, výtvarné výchovy.

Na 2. stupni jsou upevňovány prvky sociálního citění, výchovy ke zdravému životnímu stylu, smysluplná komunikace, řešení a předcházení konfliktům, stresovým situacím, uvědomění si nebezpečí a důsledky negativních jevů. Toto je součástí hlavně občanské výchovy, výchovy ke zdraví, přírodopisu, informačních technologií, chemie, výtvarné výchovy, tělesné výchovy.

Příklady okruhů:

Alkohol, tabák, drogy – techniky odmítání(modelové situace), reklamy a slogany týkající se zdravého způsobu života, nabídky , jak lépe trávit volný čas,změny chování, dopad na zdraví člověka,vliv na vztahy v rodině a mezi přáteli, ubývání peněz, nelegální způsob jejich získávání, konečné dopady, způsoby řešení problémů, kde hledat pomoc.

Šikana – jak zabránit šikaně, co bývá její příčinou. Kdo nečastěji šikanuje a kdo bývá obětí šikany. Její příznaky, na koho se obrátit o pomoc.

Domov – ochrana a zabezpečení domova, jak se zachovat, když zjistíme, že je vykradený byt. Co má dítě dělat, když zazvoní cizí člověk.

Násilí v rodině – týrané a zneužívané dítě. Vytváření vztahů založených na důvěře, aby se dítě dokázalo svěřit.

Bezpečí na ulici – je zaměřeno na děti a dívky, jak se mají chovat, jsou-li obtěžovány na ulici, v dopravních prostředcích. Co dělat, jsou – li napadeny.

Peníze – výše kapesného, manipulace s penězi, nenechat se vydírat, možnosti získávání peněz a jejich využití.

Automaty – gamblerství, ztráta důvěry rodiny, přátel, majetku, hrozba exekucí, nelegální získávání peněz, možnosti léčení.

Volný čas – plnohodnotné využívání volného času, aktivní odpočinek, nebezpečí nudy.

Správná životospráva – zdravý jídelníček, pohyb, nebezpečí diet, anorexie, bulimie

Nebezpečí viru HIV – zodpovědný sex, nebezpečí přenosu nákazy injekční stříkačkou – drogy.

[Ve výuce jsou využívány tyto materiály:](#)

Knihy, CD, brožury, ukázky z youtube, aktuální informace z tisku např:

Pravda o drogách! - CD

Řekni drogám ne! - CD

Brožury vydané Medea kultur

Zásady efektivní primární prevence – MuDr. K. Nešpor

Drogová závislost - J. Presl

Proč? – MuDr. J. Beran a kol.

Bolest šikanování – M. Kolář

Na cestě k dospělosti – J. Hamanová a kol.

Výchova ke zdraví ve školách

Hry pro život 1.,2. díl – S. Hermochová

Důvěrně a otevřeně o sexualitě – J. a N. Donátovi

Jak se vyhnout AIDS – E: M. Johnson

Pro žáky 2. stupně jsou organizovány besedy s odborníky zabývajícími se problematikou zneužívání drog, příslušníky PČR, Městské policie, kurátorem pro děti a mládež, zaměřené na posílení právního vědomí žáků. Preventivní programy s SVP, pracovníky IZS, jejichž cílem je, aby si žáci uvědomili hodnotu lidského života, ohraňovali ho a v případě ohrožení dokázali pomoci.

Žáci vyplňují dotazníky, které monitorují vztahy ve třídách, jejich vědomosti a postoje k rizikovým a patologickým jevům.

Škola využívá nabídek besed a akcí, které nabízí Jupiter club, Ostrůvek, DOZA, městská knihovna.

Vybraní žáci se několikrát ve školním roce účastní sportovních soutěží a turnajů v těchto sportech: fotbal,

florbal, basketbal, házená, vybíjená, lehká atletika, přespolní běh, lyžování, šplh, školní olympiády, dopravní soutěže.

Tyto aktivity jsou zaměřeny hlavně na posilování fyzické zdatnosti dětí, upevňování zdravého životního stylu a návodem, jak plnohodnotně využívat volný čas.

ZÁVĚR

Tento MPP je základem pro naši práci v oblasti rizikového chování žáků. Je součástí výchovy a vzdělávání po celou dobu školní docházky. Vychází z předchozích zkušeností. Žáci získávají dostatek informací o nebezpečí zneužívání návykových látek. Velkým problémem je otázka kouření a pití alkoholu. V poslední době se potýkáme s výskytem elektronických cigaret a nikotinovými sáčky. Zneužívání těchto drog je velmi často tolerováno rodiči našich žáků. Do programu chceme žáky zapojit, vést je ke vzájemné spolupráci a pozitivně se tak podílet na formování jejich osobnosti. Naší snahou a přáním je, připravit žáky tak, aby dokázali odolat negativním vlivům a nátlakům nejrůznějších part, sekt, jednotlivců, návykovým látkám a rizikovému chování v celé šíři. Jeho efektivitu je možné zjistit mnohdy až žáci školu opustí a

dokáží, že se umí uplatnit v dalším životě bez větších problémů.